

Baka István

Égi zsebóra

*Ha felpattan a nappal nikkeles
hátlapja, és élénk tárul az égi
zsebóra: csillag-fogaskerekek,
tejút-rugók villódnak; s nézi, nézi*

*az Órásmester, felcsippentve, mint
lupét, a Holdat; s én is ideleln
találgatom – mért késik vagy siet?
Mint hidegben a sínek, a Jelen*

*miért húzódik össze, míg a Múlt
habzó teje a lábasból kifut,
és rákozmal a Jövő plattnijára, –
kapargathatod késsel is, hiába.*

*Felpattintja a nappal nikkeles
hátlapját Isten, kezébe veszi
a kronométert, piszkálgatja, majd
fejét csóválja, és zsebre teszi.*

*S a dohánymorzsák, a pipaparázs-
égette fekete lyukak között
ketyeg a Menny, s ide-oda gurul
Jézuska üveggolyója: a Föld.*

TAVASZI HÓ

Március közepe elmúlt, s mikor hajnalban kinézek nagyvárosi ablakomon, nem akarok hinni a szememnek. Hatalmas pelyhekben hull a hó!

Ráhull a tegnapról kinnfeledett, megfakult zászlókra. Ráhull a zavartan futkozó, idegbeteg kóbor kutyákra. Ráhull a szegény, árva kukázókra: akik már korán reggel egyik szemetestől a másikig araszolva szedegetik a kenyérhéjat, ételmaradékat, rothadásnak indult, kidobott gyümölcsöt. Ráhull a koldusra is, aki a nagytemplom falánál ül naphosszat, reszkető kezét kitérve. Ráhull a feketerigó fekete tollára, csontvázára: még a tél elején röppent neki a lakótelep óriás üvegfalainak, át akart repülni az üvegfalon, mint a levegőn, s nyakát törve hullott alá. Most ráhull a feketerigóra a márciusi hó.

Anyámat vasárnap látogattuk meg, együtt ebédeltünk, megbeszéltük a világ dolgait. Búcsúzkodván azt mondta: ha legközelebb jöttök, hozzatok újságokat! Nálam a szobasarokban halomban állnak a könyvek, újságok, folyóiratok. Megkérdeztem ezért tőle: melyet vigyék, melyet szeretne, napilapot, képeslapot? Olyat, amivel jól tudom tisztítani az ablakot! – felelte. Elmosolyodtam magamban. S intésként magamnak is mormoltam: írók, vigyázatok, olyat íratok, hogy a papírlapba maradandóan belevésődjön, olyat íratok, hogy pályázzon a halhatatlanságra. Mert különben szégyen ér beneteket: ablakot tisztít újságokkal, ódon újdonságokkal egy öregasszony.

Egy régi emlék tolu fel bennem. Több évvel ezelőttről. Fiaim akkor kezdtek iskolába járni, s egyik első élményük volt, hogy kis barátaik szülei sorra elválnak. Lefekvéskor az én fiaim is hangos beszélgetésbe

kezdtek tehát. Ha szüleink elválnak majd – mondották –, kihez is kerülünk? Anyához, vágták rá rögtön, de utána morfondírozni kezdtek. Vagy apához mégis? Hiszen ő tanít meg bennünket külsővel rúgni, belsővel rúgni, szögletet rúgni, fejelni, védeni, s hosszan sorolták a labdarúgás minden tudományát. Nem fogunk elválni, aludjatok nyugodtan! – vágtam közbe, szakítottam félbe furcsa beszélgetésüket.

Külsővel rúgni, belsővel rúgni, védeni, fejelni, két fiúgyermeket, valóban én tanítottam meg őket. Lakótelepen laktunk, új lakótelepen, s távolban, közelben nem találtunk egy talpalatnyi zöldet, ahol játszhattunk, labdázhattunk volna. Aranyhomok? Dehogy, mindenütt futott a koszlott homok.

Hosszan elsétáltunk, s egy háztömb előtt már kis parkot találtunk: pár fenyőfát, hársat, aranyeső bokrait s pázsitot, fejét éppen csak felütő fűvet, gyöpöt. Ott kezdtük el rúgni a labdát. Letettem szemüvegem, hogy össze ne törjön, két fenyőfa közé álltam, az volt a kapu, és repültem a labda után ügyetlenül, mutattam fiaimnak: így kell védeni.

Nyolcszor-tízszer miénk volt ez a tenyérnyi éden. Egyszer azután egy kőszívű öregasszony hajolt ki a bérház ablakán s kikiabált: ne labdázunk itt, mert letaposuk a fűvet, kitörjük a fát. Figyelmeztetésére szótlantul elkullogtunk.

Elvették a grundunkat! – törte meg a csendet fiam. Csodálkozva néztem rá, hogy honnan ismeri az elrabolt grund történetét, e történet fájdalmát.

Esik a hó, ráhull az elrablott grundokra is.

Pintér Lajos